

FRANS L'CAMPS

“Els sindicats som l’últim bastió en la defensa del model social europeu”

Paco Molina (Alcoi, 1957) és secretari general de Comissions Obreres al País Valencià.

29 de març, vaga general. Diu María Dolores de Cospedal que aquesta convocatòria és “una irresponsabilitat”. “La vaga –ha dit– és un lamentable error, perquè l’economia espanyola no està per a una vaga general”, segons ella.

—Això demostra que ells només es preocupen, efectivament, per la situació econòmica del país. En canvi, nosaltres tenim la mirada posada en les

persones, en les famílies i en la cohesió social. I és tot això que passa sobre elles que justifica la convocatòria de la vaga general. A més, aquesta vaga l’ha convocada Mariano Rajoy, tal com va reconèixer a les instàncies europees, i després ha certificat el ministre De Guindos amb la seua agressivitat. De manera que no podem fer altre que convocar una vaga perquè aquest és l’atac més regressiu al dret del treball que s’ha fet en la història d’aquest

país. En aquesta conjuntura, cal recordar que el dret al treball no només és un dret constitucionalment reconegut, sinó que té una llarga lluita social al darrere. Cal recordar que els drets laborals no ens han caigut del cel i que els passos que es van fer per a aconseguir-los han estat molt costosos. La gent ha de saber que aquesta reforma no és un matís, sinó que dinamitarà i rebenatarà els drets laborals.

—Els sindicats sempre diuen que la reforma és “la més regressiva”. També ho és aquesta?

—Aquesta reforma ataca el nucli dur de les relacions laborals i salarials. Tot, en la reforma, és una regressió inconcebible: la forma com es desregulen les relacions entre empresaris i treballadors; l’intent de segregar malintencionadament el col·lectiu de treballadors; el contracte per a joves... Les reformes del 1988 i del 1994 van posar les bases de la desregulació i l’actual reforma acaba consolidant-la. Des que es presentà el text han eixit una bona quantitat de juristes i magistrats de dret del treball que han dit que la reforma caldria repensar-la. Aquesta

reforma deixarà molta descohesió social. Diuen que serà una solució per als 5,4 milions de desocupats, però és mentida. Aquesta no és la solució, sobretot per als desocupats. D'acord amb allò que estableix la reforma, els desocupats els mercantilitzaran, perquè la seua inserció laboral es posarà en mans d'empreses privades.

—**Tanmateix, el missatge que es llança des del govern és que “aquesta reforma agrada molt als desocupats”.**

—Això és parlar per parlar. El govern diu a la gent que l'única manera de trobar una feina és acceptant, tant sí com no, la reforma laboral. S'aprofiten de la desesperació de les persones desocupades —cada volta n'hi ha més de llarga duració— perquè admeten que la reforma és la solució. És un plantejament molt enganyós, que s'aprofita de la desesperació. Dit això, nosaltres no mirem models del sud-est asiàtic per a resoldre la situació de crisi. Nosaltres som i vivim a València, al País Valencià, a l'estat espanyol i en un entorn que va acceptar, després d'un gran conflicte, un determinat model de convivència de l'economia i de les persones. Això va ser la construcció europea i el model social europeu que ara miren de minar.

—**Siga com siga, aquesta reforma va en la línia d'allò que es fa en uns altres països europeus. I els organismes europeus l'han aplaudida.**

—El moviment sindical és contrari a l'allau ideològica del neoliberalisme que anteposa l'economia i els mercats als interessos de les persones. El model social europeu sempre ha estat proveït i assentat sobre la innovació, la cohesió, l'atenció a les persones, la competitivitat de les empreses... Els sindicats som l'últim bastió en la defensa del model social europeu, un model que hauria de fer passar els interessos de les persones davant dels interessos de l'economia, i no a l'inrevés, com passa ara. Els sindicats no tan sols pensem en els drets laborals, sinó també en els drets socials, de ciutadania i en un model de societat europeu que ha de tornar als orígens. Els sindicats posem en evidència tot això i som víctimes d'una campanya de desprestigi que no té precedents. Si una cosa no pot ser és que en un

“El Consell ha perdut el nord. Amb Fabra, no detectem cap nou tarannà”

context de crisi com l'actual el moviment sindical no haja estat tingut en consideració en cap de les decisions que s'han pres. Una de les raons per a convocar aquesta vaga ha estat que la reforma s'ha presentat sense comptar gens amb nosaltres. Ens hem assabentat del contingut de la reforma a través dels mitjans de comunicació. Això no s'havia vist mai!

—**El govern diu que abans d'aprovar la reforma es va reunir amb els sindicats 32 voltes.**

—Això és mentida. Només hi va haver cinc reunions de caràcter estrictament tècnic. Això que han fet significa malmetre vint anys de diàleg social i concertació. El dia 30 de novembre Rajoy va dir que volia treballar aspectes que s'havien de revisar i d'actualitzar en el mercat de treball i va afegir que preferia fer-ho amb l'acord entre sindicats i patronal. Per això, demostrant el nostre sentit de la responsabilitat i la nostra voluntat de col·laborar, a final de gener signarem un acord amb la patronal. És un acord que els titulars de premsa van dir que era de reducció de salaris. Però és molt més que això: és un acord que té aspectes de contenció salarial, és veritat, però també inclou compromisos de preus públics que pal·liaran eixa contenció salarial.

—**Una part de l'opinió pública va percebre que els sindicats s'abaxaven els pantalons, amb aquell acord.**

—No em molesta que es diga això. Des que tinc responsabilitats sindicals no he treballat en cap més línia que no siga intercedir i mirar pels treballadors

“Indignar-se sense saber què n'has de fer, d'aquesta indignació, no serveix de res”

allà on hi ha dificultats i conflictes. Encara més, estic convençut que, com a organització sindical, hi som per a això. Una mobilització que no té horitzó i que no veu clar què vol aconseguir, no serveix de res. Mobilitzar-se, indignar-se, sense saber què n'has de fer, d'aquesta indignació, no serveix de res. És molt fàcil quedar-se amb el titular que ens hem abaixat els pantalons, però l'acord amb la patronal tenia molt més que això. En el contingut de l'acord també hi ha mesures perquè els desocupats tinguen més possibilitats de trobar feina i perquè als qui en tenen, els siga més difícil de perdre-la. Hem fet un exercici de responsabilitat a favor del manteniment de l'ocupació i de l'activitat en les empreses. Després els titulars són els que són!

—**Però, més enllà dels titulars, hi ha una part de la societat que s'ha mobilitzat, s'ha canalitzat a través del 15M, que no se sent representada per les organitzacions sindicals. Sembla que, igual com els partits polítics, els sindicats han perdut crèdit...**

—Som conscients que això passa i que no hem sabut comunicar bé allò que fèiem. I, òbviament, hi ha motius per a indignar-se. Ara, crec que no és correcte que es qüestione el paper dels sindicats perquè això significa dinamitar i posar en qüestió la base social més sòlida i democràtica que té aquesta societat. CCOO al País Valencià ha obtingut més de mig milió de vots a les empreses en el darrer procés electoral; té més de 13.000 delegades i delegats, que representen el sindicat als centres de treball; té presència a més de 6.300 empreses al País Valencià. CCOO té 126.300 persones que, lliurement i voluntària, paguen una quota mensual. No són tants com voldríem, perquè aspirem a ser més i a representar més. I hem de fer-ho des de la humilitat i la generositat, assumint les crítiques. Ara, no val qualsevol crítica. Nosaltres som una organització sindical i representem interessos, drets laborals i drets de ciutadania. Nosaltres sabem que no som els únics i que això pot expressar-se des de diverses formes de la societat civil organitzada. Nosaltres som respectuosos amb tots els moviments, plataformes, col·lectius i sempre hem tractat de convergir-hi.

—Venim de setmanes de mobilitzacions molt contundents. Creieu que a la vaga general podeu canalitzar tot aquest malestar social?

—Espere que sí. Nosaltres treballem per a constituir un front social ample, que mire cap a una direcció i propose alternatives als plantejaments actuals. Allà on tinguem coincidències treballarem conjuntament amb plataformes, moviments estudiantils, associacions de veïns, culturals... Volem que tots hi participen. A nosaltres ens importen els drets laborals i els socials, però també els cívics i els ciutadans. La reforma laboral no es pot aïllar d'un determinat model de societat. La proposta de reforma laboral que fa el PP va en la línia de continuar fent retallades a la societat del benestar. Aquest és el punt de confluència que hauria de dur la gent a mobilitzar-se el dia 29. Cal defensar el sistema d'atenció sanitària, el sistema educatiu, el sistema d'atenció social. No podem permetre que es desmunte l'estat del benestar.

—Sembla que anem cap a un horitzó en què els treballadors hem d'assumir que hem de treballar més hores. Què en penseu, els sindicats, quan Juan Roig, president de Mercadona, posa com a exemple els basars xinesos?

—Això no pot arrelar entre la gent. Sembla com si només hi haguera una opció d'eixir de la crisi, que consisteix a fer retallades socials i a carregar totes les retallades sobre els treballadors. Això no pot ser. Hi ha més alternatives, més eixides de la crisi. Com pot ser que, segons l'informe de l'OCDE, entre el 2007 i el 2010 s'haja rebaixat la pressió fiscal a Espanya en 5,5 punts. On s'és vist això? Hem passat del 37% al 31%! Als països nòrdics i de l'Europa central hi ha una pressió fiscal que, en el cas més baix, és del 40,5%. Nosaltres som a 9 punts de diferència. No pot ser que ens diguen que l'opció per a eixir de la crisi siga emular els xinesos. Això no és cap opció. Només que ens equipararem amb la pressió fiscal mitjana europea podríem millorar la situació. Però passa que aquí s'ha diluït la cultura de la contribució. La socialdemocràcia i la dreta europea ho han desfiscalitzat tot per a guanyar més i més de pressa, amb menys responsabilitat i menys com-

FRATIS I CAMPS

promís. Algú pensa fer res respecte a l'economia submergida? Són 80.000 milions d'euros, segons els tècnics de l'Agència Tributària, i sembla que ningú no pensa fer-hi res seriosament.

—Quins efectes creieu que tindrà a termini mitjà aquesta reforma laboral?

—Aquesta reforma tindrà efectes molt greus. Si s'aprova en els termes actuals, encarem un horitzó d'un conflicte de llarga durada, amb mobilitzacions reiterades, en què es generalitzarà el conflicte. Perquè fins ara teníem convenis, estatuts dels treballadors per a regular els desequilibris i repartir les plus-vàlues. Ara que ens han llevat eixa ferramenta, com he de disputar la plus-vàlua del meu treball a l'empresari? Amb l'as de bastos a la mà? És ridícul que ara ens diguen que nosaltres hem trencat la pau social.

—Què us sembla que CiU i UPyD hagen votat a favor de la reforma laboral?

—És lamentable. Jo estic convençut que el vot de CiU obeeix a tenir els interessos del seu entorn sòcio-polític i sòcio-econòmic. Quant a UPyD, no cal ni fer-ne cap comentari.

—Acabem parlant de casa nostra. La setmana passada el Consell va

“L'eixida de la crisi no consisteix a emular els xinesos”

presentar l'avantprojecte de llei de participació i col·laboració institucional de les organitzacions sindicals i empresarials que preveu de reduir les ajudes a sindicats i patronals d'un 30%. A partir d'ara “es prioritzarà especialment la inserció laboral i els emprenedors”. Què us sembla aquest avantprojecte?

—Això és un desgavell. En primer lloc, el Consell no pot modificar les atribucions constitucionals que tenen els sindicats. Enlloc no es diu que ens hàgem de dedicar a la inserció dels desocupats. En segon lloc, perverteixen el llenguatge i els conceptes quan parlen de “subvencions”. En diuen “subvencions” però en realitat es tracta de programes finalistes que es financen mitjançant el descompte d'un 0,7% de la nòmina, una quantitat que va a una caixa comuna que després es distribueix a les comunitats autònomes. Que quede clar, doncs: el consell no finança res. A banda, caldria preguntar al Consell què en fa, dels recursos que rep de Madrid perquè, a hores d'ara, no ha lliurat ni la programació del 2010 ni la del 2011. Som les organitzacions col·laboradores, que suportem les polítiques actives i la responsabilitat pública de formar els treballadors sense els recursos que ens corresponen. El Consell és deutor d'una quantitat vergonyant. I no sabem ni tan sols on reclamar-ho.

—Què voleu dir?

—El Consell ha perdut el nord. No té ni idea de què fa i encara menys de què diu. El govern d'Alberto Fabra no ha dut res de nou. Aquest tarannà que alguns li atribueixen no el percebem gens ni mica, els sindicats. El Consell no sap què és el diàleg ni la concertació. L'avantprojecte que ha aprovat el Consell és l'enèsim desfici. I, siga com siga, a CCOO ningú no li ha de donar lliçons. Aquesta organització, *motu proprio*, va dur els seus comptes a la Sindicatura de Comptes perquè estem d'acord que si gestionem diners que no són nostres han de tenir una fiscalització pública. La pregunta és: el Consell també ho ha fet, això? És molt fàcil de tirar escopinades al cel. Però les escopinades al cel, normalment, acaben caient a sobre.

Violeta Tena